

Latweefchu Awiseß.

Nr augstas Gewefchanas = Kummissiones siaku un nowehleschanu.

Nr. 38. Zettortdeenâ 17tâ September 1825.

No Jelgawaß.

Virmdeenâ 31mâ August pehz pufßdeenâs muhsu zeenigs Generalgubernators ar farwu augstu gaspaschu nedohmajohst mums par preeku atbrauze. Winsch pahri par tſchetreem mehneſcheem bijis noht, farwu dſimteni eekſch tablas Italijas ſemmes raudſit, un ſweiks weffels atkat pahrbrauzis, muhsu pilli nokahpe.

No Leepajaß.

Lihds 15tu August ſchinni gaddâ 135 fuggi muhsu ohſtâ atbraufuſchi. No Pehterburges rakſta, ka augſts krohnis no ſaweem kalneem, fur ſeltu un ſudrabu rohſt, par feſcheem gaddeem 3520 mahrzinu tihra ſelta un 289 mahrzinu tihra ſudraba dabbutuſi; bet no teem kalneem, kaß kungeem peederr, par to paſchu laifu 8821 mahrzini tihra ſelta un 695 mahrzini ſudraba isdabbutuja. Wehl rakſta, ka augſts Keiſers effoht pawehlejis to leelu Wolga uppi ar Don uppi (fur Kaſaki mahjo) zaur rakteem grabwjeem ſaweenoht. Eekſch Wahzſemmes weens kungs, kam muſſcha irr, arklu isdohmajis, ar kurreu tſchetras waggas us reiſi warroht dſiht un tatſchu weens patß ſirgs to warroht pawillt. Schi leeta tappe ismekleta un israudſita un tas isdohmatais par to gohda ſihmi dabbutuja.

(No Leepajas awiſehm.)

No Zuffumeß.

Zitti kungi gribbeja ſcho waſſaru us milſu kalnu braukt, isſtattifchanas labbad. Schis milſu kalns ſtahw kahdu juhdsi ſemmes no mums un ir 366 pehbas augſtaks par juhras klaijumu. Daudß zetti irr, fur us winnu warr aisbraukt, un ſchee kungi gribbedami to ihſaku islaſſitees, uſtrahpija to tablatu zellu, ar fo nu ſinnams

ne bij ar meeru; bet pehrfons zehlahß un wiſſeem bij pawehni mekſt klatakajas mahjas, fur ſmuſku ſkaidru iſtabu atradde, un tur gribbeja palikt, kamehr wehtra pahrgahjuſi. Pirmais un ohtrs ſpehrens bij parleekam ſtipri, ta ka wiſſi dohmaja, ka effoht klatumâ eeſpehris. Mahjas nahkufchi, dabbutuja ſinnaht, ka pirmais ſibbens to ſirgu weena wihra, fo paſchi bij isfuhtijufchi, bij noſpehris. Kad wiſſu isklaufchinaja, tad ſapratte, ka ja to klataku zellu, pehz fo wiſſi tit lohti ſchehloja, buhtu braufuſchi, ka tad tai laika, kad pirmais ſibbens ſpehre, tanni paſchâ weetâ buhtu bijufchi, fur ta isfuhtita wihra ſirgs tappe noſiſts. — Ta arri pee ſchi notiffkuma irr prohtams, ka tee zetti, pa kurreem Deews muhs wadda, allaschin dauds labbaki par teem, fo zilweki paſchi isdohmajahß.

(No Dihges awiſehm.)

No Mehrsragga.

Dufinojeet, bet ne grehkojeet, ſakka Deewa wahrds, bet ſchi wahrda ne atminneja jauns wihrs, 26 gaddus wezß; plawmallâ kohku nozirtis, tas ſtrihde tohp ar ganna ſehnu no ta paſcha nowadda. Schis peenahzis pee winna praſſa, fur to kohku liſſim? Winsch atſakka, man no ta dakſchas jataiſa. — Zahß tu gan labbi uſtaifiht ne prohti, ſkade par to kohku, no ta buhs neneeka! — Arri tew buhs labbafajas mahjas? — Ak! pee manna ſaimneeka wiſſas leetas labbas! — Turri tawu mutti, tu mulki, fo tu te runna? — Ta zaur wahrdu prett wahrdu eedufinojuſchees, ſehns tam ohtram ar farwu wizziti zeppuri no galwas nogruhſch un nu patß ſchigli muht prohjam. Tas leelais ſehnam ſkreen pakkat, bet ne warr panahkt. Buhtu ſchis, wezzaks buhdams un ka bij wajjaga arri gudrakß bijis, atkahpees un tam nejehgam, ja

dauds, tik kahdu bahrgu wahrdu us zellu dewis, bet ak ne! sirds tam degg no dusmahm un prah-tiba un apdohms sfreen wehja ar ikkatru lehzeni. Zirwi rohkâ turredams, tas to paschu tam mett pakkal, un, ak nelaine! ar zirwja sohbeem tam trahpa paschâ muggurâ. Sehns pakrittis, ne warr wairs zeltees un tohp rattôs mahjâs nowests. Urrentes kungs, kas, fur glahbschanas wajjaga, ne azzumirkli ne kawe, to tudahl dab-bujis dsirdeht, aiseet steigschus us tahm mahjahm to sehnu apraudsiht. Tas atrohn par laini, ka zirwis blakkam muggures kaulam ne wiffai dsilli meefâs eegahjis. Tomehr ta waina labba tulla leelumu isneffe. Winsch uslikke tulihht tahdas sahles, kas pee tahdas wainas derreja, un ta sehns pehz weenas neddelas atkal warreja pastai-gahht. — Zaur tahdu neapdohmigu dusinoschanu masais buhtu warrejis nahwi dabbuht un leelais kâ flepkawa buhtu leelâ teefâ krittis un kas sinn us Siberiju tappis nowests. — Bet tomehr ta gohdiga pagasta teefa ne zeete kluffu. Za nospreede tam leelam to eefsch likkumu grahmatas noteiktu strahpi un peefohdinaja zeeti tam masam sehnam, ne zittu fehseht un brihdinahht ar wahr-deem. — Mihli jaunekli, mahzaites pee laika dusinas walduht, un fur jadusmo, ar prahthu dusmoht. Dusmojeet, bet ne grehkojeet. Wal-deet mehli, waldeet rohkâs! —

B — t.

No L e s t e n e s.

Zsgahjuschâ pirindeenâ pawakkarâ (7iâ Sep-tember) usgahje muhsu widdum itt ahtri auka, kas tulihht atkal pahrgahje, bet tatschu dauds skahdes darrija, jo muischas klahturnâ leelu un ittin jaunu schuhni falausija. Schi ehka irr muhreta, tatschu ne ween tas jumts irr falausts, bet arri muhra gabbals apgahstis. Pee muhsu wehjenehm schinni wehtrâ weens jauns wihrs tappe apskahdehts un no sudmallas spahrnes tahli aisfweests, tatschu warr zerreht, ka atkal zelsees. Ne puf werstes plattumâ schi wehtra plohsijahs, un tik ahtri kâ nahkufi, arri ais-gahje; tee zilweki, kam usgahje, tik tik us kah-jahm warreja turretees.

No D o h r b e s.

Eefsch tahs isteikschanas no Grohbines pils-funga aprinka Latweeschu awises Nri. 30. stahw rakstihhts, ka Wartajes uppe ee-eijoht Dohrbes esaram. Tas tâ newaid, jo Wartajes uppe eet pagallam us ohtru pufi eefsch Wartawas uppi. Muhsu esaram ee-eet Dohrbes uppe, kas ne zil leela, Liffes uppe, kas jo masa, un wehl trescha labbi leela uppe, kas nahk no Strohkes muischas rohbescheem. F. N.

Tee awischu apgahdataji labbi sinnadami, ka pee tahdas leelas isteikschanas no wiffas muhsu Kursemmes ne warr zittabi buht, ka schur tur daschas misseschanas gaddahs, pateiz ikkatram, kas winneem parahda, fur nepareisi ko irr isteik-fuschi, un tapehz arri par scho pahrlabboschanu leelu pateizibu nobohd tam, kas winneem scho skaidraku sinnu rakstijis.

No Krahschanas = lahdes Leepajâ.

Nesinnu, woi schinni awise jau runnahhts tap-pis no tahs krahschanas-lahdes, ko trihs gohdigi, labbi Leepajas kungi: Ahgendorna, Laurenza un Schmahla kungs uszehlfuschi irr un walda. *) Bet nu irr weena grahmatina farakstita tappufi:

Isteikschana no tahs krahschanas-lahdes, kas Leepajas pilsatâ eezelta irr,

un druffkâ islaista. Scho grahmatinu par naudü gan ne warrehs dabbuht, bet Leepajâ pee Ahgen-dorna kunga to pawelti un eefschkintotu dabbu tee, kam tihht no schihs krahschanas-lahdes pamah-zitees. Schinni isteikschana tohp papreefsch no Deewa wahrda rahdihts, ka krahtees un taupihht newaid grehks, bet wisseem peeklahjahs; pehz tohp parahdihts, ka ir Kursemmê dasch naudas pelnitais gan warretu kraht, bet to ne proht, jeb arri peekrahpts tohp, un par nabbagu paleek; tad tohp isstahstihhts, ka Englenderu semmê weens gudrs mahzitais, Dunkans wahrda, krahschanas-lahdi zeldams, farwu draudsi irr baggatu darrijis,

*) Par scho krahschanas-lahdi gan schi gadda awises Nri. 12. tappis peeminnehts, bet tikfai ishumâ.

un fa nu jau wiffur, ir Rihgâ, krahſchanas-lahdes rohnahs; tad ſtahta, fa arri keepajâ irr tahda krahſchanas-lahde uszelta, un kahdi tee likkumi, un kahds labbums un drohſchuuns tur flahht; beidsot tohp wehl daschi labbi padohmi teem dohti, kas baiditohs, jeb ſchaubitohs, ſawu naudu tur us paglabbaschanu woi us intrefſehm nodoht.

Schi grammatina jumš pascheem laffama, juhs prahrtigi arraju=laudis, kas kahdu naudas-wehrdinu turrat un ne ſinnat, fur tas labbaki jaleek un jaglabba buhtu. Leezeet to tik wehrâ: Deerws weenai ſemnei leelu ſchehlaſtibu parahda, kad winsch tahdus gudrus un labſirdigus wihrus usmohdina, kas ne ſawu paschu labbumu mekledami, ſaweenojahs, ſawu naudu un padohmu, ſawu walku un ſpehku ſalikkami zitteem par labbu, lai zitteem kahda apgahdaschana jeb palihdsiba par dsihwes=weeglumu notiktu. Tahdi fungi irr arri tee, kas to krahſchanas-lahdi uszehlufchi; wiinni gribb zitteem par labbu rakſiht, rehlnaht, kraht un atbildeht, lai arri nabbagi lautini par ſawu ſuhru nopelnu ne taptu apkrahpti, bet ſinnatu, fur tee to ar drohſchibu warretu likt, un kahdu reisi ar augleem atkal atneimt. Deerws lai ſcho labbu fungu padohmu daubſeem par labbu ſwehti! — 3.

D a s c h a d a s s i n n a s.

Eeksch Wahzſemmes awiſem laffa, fa Ollenderu ſemne Amſterdam pilſatâ ſhinni gaddâ weens kohymannis no Juhdu tautas, ar wahrdu Samuel Bondui nomirris. Winsch tik daudſ naudas pamettis pakkat, fa ſeſchus leelus karrakuggus ar 74treem leelgabbaleem warr aiſmaſſaht. Wiinna namina 44tras muzzas ar naudu tappe atrastas. Wiſſa nauda, kas ween wirs ſemmes taggad atrohnama, tē bija eekſcha. Aſtonas deenas bij jaſkaita, kamehr to naudu iſſkaitija, un pilns mehneſis ar iſſchirſchanu to daschadu naudas kahrtu aiſgahje. Schis ſchihds eeksch teem karra laiſeem ilgus gaddus Franzusu karraspehku pawabbijis, eeksch wiſſeem leeleeem paſaules gabbaleem bijis un par wiſſam 96ſchus gaddus wezs tappis. B — t.

T e e f a s ſ l u b d i n a s c h a n a s.

Ta Kurſemmes Gubernementa waldischana pawehl wiſſam pullizeies teefahm pilſatōs un us ſemnehm pehz teem no Rihges iſſbehgufcheem ſaldateem Jurre Andrei, kas 41 gaddu wezs un Mattihs Jekfab, kas 46 gaddus wezs, mekleht un par to eeksch 4trahm neddelahm rapportus atſuhtiht. Jelgawas pilli 27tâ Auguſt 1825. (Nris. 5039.)

Kad tas no Suhres muifſchas par refruti nodohts ſaldats Brenze Jurre no Rihges aiſbehdſis, tad ta Kurſemmes Gubernementa waldischana pawehl wiſſam pullizeies teefahm pilſatōs un us ſemnehm pehz wiinna mekleht un noliktâ brihdi par to rapportus atſuhtiht. Jelgawas pilli 2trâ September 1825. (Nris. 5194.)

Kad pehz Dohbeles pilſkunga teefas rapporta tas iſſbehdſis ſaldats Mikkel Andrei, kas no Erzoges muifſchas pagasta teefas Lapſu muifſchas waldischana, lai tahlaki ſuhta, bija nodohts, aiſbehdſis, tad Kurſemmes Gubernementa waldischana wiſſam pullizeies teefahm pilſatōs un us ſemnehm usdohd, pehz to mekleht un par to rapportus atſuhtiht. Jelgawas pilli 2trâ September 1825. (Nris. 5196.)

No Dohbeles pilſkunga teefas tohp fluddinahts, fa pee ſchihš teefas trihs ſirgi irr nodohts, prohti: ſchimmelis, 6 gaddu wezs; bruhns ſirgs, 5 gaddu wezs; un pellaks ſirgs, 6 gaddu wezs, bes tam wehl 1 ſudraba un 1 apſudrabohta karrote. Lai tadehl tee, kam ſchee ſirgi un karrotas peederr, eeksch 4trahm neddelahm pee ſchihš teefas ar peenahkamahm parahdischanahm peeteizahs, ja nē, tad uhruppe us frohna rehlinumu taps pahrhohti. Jelgawas pilli 3ſchâ September 1825. (Nris. 3922.)

Us pawehleſchanu tahs Keiſeriffas Gohdibas, ta Watwaldineeka wiſſas Kreewi Walſis u. t. j. pr., tohp no Lettscha muifſchas (Altkliſen) pagasta teefas wiſſi tee, kam kahdas taiſnas praſſiſchanas pee ta, pee ſchihš muifſchas peederramu arraju pagasta, par kurru mantu, dehl parradu prett ta dsimtskunga, Kulbigas aprinka teefaslunga, Karl no Koſchkull, par kamehr 8ueem gabdeem iſlikta frohna nodohſchanahm, kurru tas pagatis aiſmaſſaht nēſpehi, atteizis, zaur ſchihš deenas ſpreedumu konkurſis noliktis, aizinati, pehz ta 493ſcha J. augſti apſtiprinatu likkumu grammatu, lai pee ſaudeschanas ſawu teefu, eeksch ſarpa no diweem mehneſcheem, prohti wiſſewehlati lihds 31mu Oktober

mehnescha deenu schi gadda, ar sawahm prassischana-
nahm un parahdischanahm peederrigi pee schihs teefas
peeteizahs un to tahtaku spreedumu pehz likkumu
preekschraffteem sagaiba.

Zslaishts no Lettschu muischas pagasta teefas ar ap-
pakschrafftu un sehgeli 27tâ August mehnescha deenâ
1825ta gadda. 3

††† Stolte Kasper, pagasta wezzakais.
(Nr. 34.) Joh. F. Wbmer, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiseriffas Majesteet,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsts u. t. j. pr.,
tohp no Wezzpilles pagasta teefas wiffi parradu deweji
ta Wezzpilles muischas fainneeka Kempe Krist, kâ
arridsan ta Puhnes muischas fainneeka Urlast Dah-
wid, kurri sawas mahjas nodewuschi, un par kurru
mantahm, parradu dehl, konfurse spreesta, zaur scho
teefas fluddinaschanu aizinati, lai, pee saudeschanas
sawas teefas, lihds 20tu Oktober schi gadda pee schihs
pagasta teefas ar sawahm taisnahm prassischanaht
peeteizahs, un tad to sagaiba, fo teefa pehz likkumeem
spreedihš. To buhs wehrâ nemt! —

Wezzpilles pagasta teefâ 25tâ August 1825. 2

(S. W.) Gohsemm Sihman, pagasta wezzakais.
(Nr. 12.) Friedrich Hildebrand, pagasta teefas
ffrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiseriffas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsts u. t. j. pr.,
darra ta Alschwangas pagasta teefa to

noliffchanu:

Kad tas pirmais un weenigs peefazzischanas termins
ecksch konkurs prazessa lectahm to Alschwangas fain-
neeku Strihke Behrtul un Kulbul Brenz, kâ arridsan
to Blintenes fainneeku Faunarras Andrei un Matti-
neek Undsche us to 9tu Oktober schi gadda tahdâ wihš
eeruhmehts, ka wiffi, kam no scheem fainneekem
kas nahkabs, tai deenâ pee schihs pagasta teefas pee-
teizahs, jo febbaki ne weens wairs penemts taps,
Alschwangâ 13tâ August 1825. 1

(S. W.) Us pawehleschanu,
(Nr. 143.) Meyer, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

Kad no Pobusches muischas pagasta tam fainnees
kam Leies Valinnam winna nebehdiga mahjas meita
Wille pehz waffaras swehtkeem schinni gaddâ bes at-
laischanas grahmataš prohjam aishajusi, tad tohp
no schihs pagasta teefas sinnamu darrihts, jo schi
meita Wille lihds Mikkelu deenai schinni gaddâ schi
ne atrohnahts, kad winnas scheid pamesta manta Pobusches
pagastu lahbei par labbu zaur uhtruppu taps pahrdohsta.
Pobuscha pagasta teefa 24tâ August 1825.

(S. W.) Us tizzibu,
(Nr. 56.) F. Doelsner, pagasta teefas ffrihweris.

Naudas, Labbibas un Prezzu turgus us plazzi. Rihgê tanni 14tâ September 1825.

	Subraba			Subraba	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 Kubbuli 70 Kap. Papihru naudas gelbeja	1	—	1 Pohds Kannepu tappe malkahts ar	1	—
5 — Papihru naudas	1	33	1 — linnu labbakas furtes — —	2	50
1 jauns Dahlderis	—	—	1 — — flittakas furtes — —	2	—
1 Puhrs rudsu tappe malkahts ar	—	90	1 — tabaka	—	75
1 — kweeschu	1	15	1 — dselses	—	75
1 — meeschu	—	60	1 — fweesta	1	75
1 — meeschu = putrainu	1	—	1 muzza silku, preeschu muzza	5	75
1 — ausu	—	55	1 — — wihfschnu muzza	6	—
1 — kweeschu = miltu	1	80	1 — farkanas fahls	6	—
1 — bihdeletu rudsu = miltu	1	35	1 — rupjas leddainas fahls	5	25
1 — rupju rudsu = miltu	—	90	1 — rupjas baltas fahls	4	25
1 — firnu	1	—	1 — smalkas fahls	3	75
1 — linnu = sehklas	—	—			
1 — Kannepu = sehklas	1	—	50 Graschi irr Barra jeb Papihres Kubbuli un		
1 — Kimmenu	2	50	Barra nauda stahw ar papihres naudu weenâ		
			malkâ.		

Es zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: F. D. Braunschweig, Censor.
No. 329.